

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.l.], 1658

Aliae Beuningii ad Graphiarium literae de die 19. 29. Jun. Anno 1658.
Haffn.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

Ego confido, proximis literis S. Præpot. Celsitud. posse accuratius à me certiores reddi, si quid amplius in hoc negotio acciderit. Quo ipso &c.

Alia Beuningii ad Graphiarium literæ de die 19.

29. Jun. Anno 1658. Haffn.

Domine mi,

IN Proximis meis literis die 25. hujus scriptis significaveram Tibi, quod Dn. Legati Svedici dixerant, se denuò à Rege suo esse jussos, ut exclusioni omnium peregrinarum navium bellicarum peremptorie insisterent, & denunciarent, exercitum Svedicum è Regno hoc non discessurum, priusquam in hoc puncto, quem velut illucidationem Tractatus Pacis urgent, ipsorum voluntati satisfactum fuerit. Interea quinque dies præterire, ex quo tempore Legati Svedici, quorum Primus in Legatione Dominus Bielkius in Scaniam profectus est, neque cum Sac. Reg. Majestate neque quibusdam Senatorum Regni circa hoc negotium collocuti sunt, eò quod ut mihi dicitur, ipsimet consultum judicarunt, prætolari rescripta Regia ad suas literas, in quibus Sac. Reg. Majest. de omnibus, quæ circa prædictum negotium ipsis obtigerant, accuratè & adhibitis circumstantiis informaverant, ita ut per integros sex dies hac in re nihil omninò peractum fuerit. Verum enim vero hodie Dominus Legatus Gallicus Magno Regni Magistro enarravit, Legatos Svedicos supra laudatos expectatum rescriptum Regium accepisse, ubi non solum mandata priora, quod de sæpe dicto Puncto nullatenus desistere deberent, repeterentur, verum etiam Rex ipse sua manu annotaverit, siquidem Dani allegato puncto, reliquisque adhuc controversiis materiis finem imponere, eademque juxta normam Instructionis & mandatorum Legatis suis transmissorum perficere ulteriusergiverentur, velle se negotia Borussica tamdiu negligere & deponere, donec Regnum hoc in gyrum officii redegisset. Domini Legati Svedici fundamenta prætensionis suæ, ut mihi quidem dictum est, ponunt in Protocollo suo, quod tempore Tractatum Roschildiæ conscriptum fuit, quippe in quo annotatum invenitur, in numero classium hostilium, quibus transitus in mare Balthicum omnino denegandus & interdicens est, vigore factæ pacis illas comprehendi, quæ sine consensu duorum horum Regum Septentrionalium in mare Balthicum armatæ ingredi ausuræ essent. Audito hoc non intermisi tam Regni Magistro Gersdorffio, quam Legato Gallico remonstrare, quam iniquum esset, super Protocollo fundare velle interpretationem quandam Tractatus, quæ cum Ipsius verbis non concordaret, quæque ab altera parte non approbaretur, quin eidem

H 3

potius

fouden gereeckent worden de geene, die sonder Consent van beyde de Noortſche Coningen op de Ooltzee gevvaepent soude vvillen coomen. Ich heb daerop niet naergelaeten, ſoo an de Heer Ryxhoffmeester, als aen gemelte Heer Ambassadeur van Vranckryck te remonſtreeren, hoe inique het ſy op een Protocol te vvillen fundeeren een Interpretatie van een Tractaet, vvелcke met de Worden vant' ſelve niet accordeert, ende aendeeene ſyde ontkent ende teegen geſproocken vvert, en dat men notoire nae de Ratificatie van een Tractaet met het geen geratificeert is, ſich moet vergenoegen, ende hebbe daerop verſcheyde maelen ende noch deefen Naermiddach, ter Occaſie van de voorgelcyde Reſcriptie aende Heer Ryxhoffmeester, ende andere Heeren, vvелcke deefe Saecke manieeren doen confidereeren, dat een ſoo ongefundeert ende aendeeſe Croon beſvvaerl. ende haer geallieerden ten uytterſten præjudiciabel en aenſtootel. Poinct niet can ingevvillicht vvorden, niet alleen ſonder aen haer ſelven, aen Engelandt en haer Hoog Mo. ende d'Alliantie met deſelve geſlooten, groffelyck te cort te doen, om reedenen meermahlen bygebracht, maer oock ſonder aende Svverſche Oorſaek te geven om door deefe Wegh, noch meer der Saecten die aen deefe Croon even ſchaedelyck en beſvverlyck ſouden ſyn, over te dringen, ende dat het dierhalven beeter, ende ſelff veyliger is, op dit Poinct, int' vvелck haer Ho. Mo. en Engelandt met dit Ryck ſyn geinterreſſeert te blyven ſtaen, als daervan affgaende, de voorch. tvvee Staeten te choequeeren, en nochtans in deſelve Onſeckerheyt te blyven, devvyle het t'eenemaal niet te ſien is, dat een de voorch. dreygementen opt' voorch. Subjeet, effect ſal vvorden gegeven, ofte dat de Meeninge van Sulcx te doendaende Svverſche ſyde ſynde, hier nae oock geen andere Pretexten, immers niet min plauſibel alſeen ſoo ſeer ongefondeert, daertoe ſoude ontbrecken. Dat oock de ſaecten van den Coningk van Svveden niet ſchynen in die ſtaet te ſyn, dat Syne Mayſt. met Poolen en Molcovien in openbaeren Oorloch, en met de Coninck van Ongarn en den Churfurſt van Brandenburg in die vvyluſtichl. ſynde, vvелcke bekēt is, ſyn Armee uyt Conſideratie vant' voorch. Poinct alleē, ſonder andere pregnante reedenen, ſoude ophoudē in dit Ryck, ofte andere pregnante Reedenen hebbende, geen nieuwve Pretextē ſouden vindē, om niet te verreckē, inſonderheyt, devvyle de Actie over t' gepaſſeerde in Guinea, vvелcke de Svverſche hebben beginnen te moveeren, met minder aenſtootelyckheyt van vreemde Nationen, daertoe by haer can vverden gebruyckt. Ick ben vvел verſeekert dat de reedenen met devvелcke ick het invvilligen van dit Poinct hier ſoecke teegen te maekē, by deefe Heeren oock ſonder myn toeden, plaats ſal vinden, maer de geene met devvелcke ſy haer met de Heeren Ambassadeurs van Svveden defendeerē, doen by deſelve geen Effect, ende nae een ſoo uytgedrukt dreygement van de eygen Hant van Syne Mayſt. van Svveden, apprehendeere ick dat myne Motiven om deefe Heerē, dies ongeacht, volſtandich te doen blyven, vvел van minder Operatie mochte vverden, als de vreeſe dit voorch. Dreygemēt cauſeert, ēde de Tvvyffelmoecheyt devvелcke de daegelicxe incoomēde Tydinge vande militaire Vexatien ende extorſiē, met devvелcke de Landē en

potius contradiceretur ; & quod post ratificationem Tractatus alicujus in eo quod rati habitum est, acquiescendum foret. Postea aliquoties & vel hoc ipso pomeridiano tempore, occasione rescripti memorati, Domino Regni Magistro, ut & reliquis Senatoribus circa negotia isthæc occupatis, considerandum proposui, quod ejusmodi punctus, qui sine omni prorsus fundamento urgeretur, & præterea ipsimet huic Regno extremè noxius & gravissimus accideret, ejusdem verò Confœderatis maxima incommoda ac offendicula inferret ac præberet, nullatenus concedi possit, nisi in semetipsum, Angliam, & Suas Præpot. Celsitud. fœdera que cum his sancita non solum enormiter peccare, verùm etiam Suecis occasionem subministrare velint, quò eadem via & compendio alia huic Regno non minus perniciosa & molestia imperare & obtinere possent. Quodque propterea consultius, imo & tutius esset, quantum ad hunc punctum, ubi rationes Angliæ & S. Præpot. Celsitud. cum hujus Regni commodo pari passu ambulant, sententiæ semel approbatæ inhærere, quàm ab eadem discedendo in jam dictos duos Status tam grave quid admittere, & nihilominus eidem periculo obnoxium esse, præsertim quod nullatenus credibile sit, vel comminationes istas, quarum supra mentio facta, ex solo illo capite effectum sortituras vel siquidem Sueci serid idagerent, nullos præterea alios prætextus, non minus plausibiles quam hoc, quod omni penitus fundamento destituitur, suppetere : quod denique Regis Sueciæ res non videantur in eo statu versari, ut S. R. M. manifesto cum Polonis & Moscovia bello occupata, & cum Rege Hungariæ, Electoreque Brandenburgico simultates nescio quò inclinaturas, ut ubique norum, alens, solummodo respectu illius puncti, sine aliis prægnantibus rationibus, exercitum suum in hoc Regno detinere possit ; vel aliis gravissimis rationibus ad commorandum impulsa, non novos quosdam prætextus invenire valeat, ob quos cum exercitu ulterius heic moraretur, præsertim quod illa actio, quam super iis quæ in Guinea accidere, Legati Suedici jam dum movere inceperunt, minori peregrinarum Nationum offendiculo commodissimè heic adhiberi possit. Equidem certissimè persuasus sum, argumenta illa quibus punctum istum ingratum reddere, ejusque approbationem impedire molior, apud Ministros hujus Regni, etiam sine mea opera, locum habitura, sed quibus se adversus Dominos Legatos Suedicos defendunt, eadem parum apud illos efficiunt & post comminationes tam apertas ipsoque Regis autographo literis adjectas deprehendo, quod argumenta ac rationes meæ, quibus Ministros hujus Regni, minis istis non obstantibus, in sententiâ sua constâtes conservare studeo, minoris efficacitæ ac virtutis futuræ sint, quàm timor, quem supradicta comminatio incussit, ut & pusillanimitas, quam quotidie huc allati nuncii de militaribus vexationibus & extortionibus, quibus ager & non munita oppida Fioniæ,

Juria

onvaste steeden van Funen, Juthland en Holsteen tot inde gront bederven, ende de ingeseetenen tot de uytterste Armoede gebracht vverden, comt te veroorsaecken insonderheyt devvyle ick geenige last hebbe die dienen can om deese Croon in deesen uyt den Naem van haer Ho. Mo. eenige Gerustheyt te geven. Ick sal naeder Syn Mayst. en deese Heeren haer Sentimenten ontdecken, soo vvanner deselve met den anderen op dit incident vande Missive vande Coning van Svveden aende Heeren syn Ambassadeurs sullen hebben gesproocken, dat noch niet is geschiet.

Alia Beuningii ad Graphiarium literæ de die

2. Jul. Anno 1658. Haffn.

Myn Heere,

DEvvyle de Heeren Svvetse Ambassadeurs met soo groote Naedruck van gereitereerde dreigementen blyven dringen op het Poinct van Exclufie van alle vreemde Oorloch-Scheepen uyt d'Oostzee, als haer Ho. Mo. uyt mynen jongsten van den 29. des verleenen Maents aen U. Ed. hebben gesien, so hebbe ick onder goet vinden van haer Ho. Mo. raetsaem geacht daegs met affgaen vande voorgaende Missive Audientie te versoecken voor de Coningk ende de hier anwesende Rycxraeden, dat daerop niets tot naedeel van haer Ho. Mo. by deese Croon mocht vverden geresolveert, ende tot dien eynde tegel. te remonstren, aen Syn. Mayst. ende gem: Heeren t'geene ick separatel. aende geene die deese Saec in Handen hebben in verscheide visiten tot dien eynde heb gediscoureert, maer Syn. Mayst. heeft de voorsch. Audientie geexcuseert ofte uytgestelt onder schyn vanden Rouw inde vvелcke t'Hoff t' secdert eenige Weecken is over het Affsterven vande jongste Princeffe, edoch inder daer, soo ick vermoede, om dat men declineert my met eenige positive Resolutie te bejeegenen, op dat de Svvetse daeruyt niet mochte fabricceeren prætexten van nieuwe Disputen met deese Croon. Syn Mayst. heeft my echter doen aendien, dat ick by alle de Heeren Rycxraeden, des begeerende, gehoort soude vverden, ende dat Syn Majest. myn geproponceerde uyt derselver rapport soude ontfangen, maer alsoo het Sondach vvas, ende gem: Heeren Rycxraeden dien dach niet condon by den anderen comen, ende dat met de Heeren Ambassadeurs van Svveden den volgenden dachs' morgens vroech Conferentie vverden gehouden, heb ick niet naeders gevonden als my Sondachs naermiddachs t' adreffeeren aen beyde de Heeren Commissarisen van deese Croon, soo om te vernemen vvat op de instantien van de Heeren Svvetse Ambassadeurs dien dach mochte geresolveert syn, als om haer Ed. t' crinneren ende naeder